

'BROTHERS IN CRIME' NEMEN AFSCHEID

FARWOL HANS & WIM

DOOR / ERIK JAN BOLSIUS

Hans en Wim Anker gaan met pensioen. Wat laat de markante advocatentweeling uit Friesland na? Cliënten, rechters, officieren en collega's zijn het eens: 'We gaan ze missen.'

Iconen, voorbeelden, briljant in de kroon van de advocatuur: het zijn slechts een paar van de superlatieven die over de gebroeders Anker worden uitgestrooid bij hun aanstaande afscheid van de strafrechtadvocatuur. De (con)frères hebben het respect van cliënten, rechters, collega's, officieren van justitie. Welk stempel drukte deze markante tweeling op de strafrechtpraktijk, en wat laten ze achter?

GERESPECTEERDE ADVOCATEN MET EIGEN STIJL

Als Hans en Wim Anker op 31 december de deur van hun kantoor in Leeuwarden achter zich dichttrekken, blijft hun naam gewoon op de gevel staan. Onder leiding van Tjalling van der Goot en Jan Boksem, die er beiden al meer dan twintig jaar werken, zal de koers niet wezenlijk veranderen. 'De Anker en Anker-stijl blijft,

die is er bij iedereen met de papepel ingegoten. Die stijl is een beschaafde manier van werken, inhoudelijk, met argumenten en veel teamwork. Twee weten meer dan een. Zo kunnen ook twee advocaten op bezoek bij cliënten die lang vastzitten. We zijn commercieel en dat is best lastig in een toevoegingenpraktijk, maar we rekenen elkaar niet af op omzet. Je moet elkaar goed kunnen vervangen. Elkaar afrekenen op omzet is slecht voor de sfeer en het is maar de vraag of het werk er beter van wordt.' Van der Goot noemt het ook typisch Anker en Anker om regelmatig vooroverleg te zoeken met de officier van justitie, met het belang van de cliënt voorop. 'Dat zorgt dat zaken die voor de zitting al geregeld kunnen worden, vaak van logistieke aard, niet afleiden op de zitting zelf.' Respect is een woord dat vaak terugkomt in de verhalen over de Ankers.

Van der Goot: 'Hans en Wim buigen diep, heel diep voor de rechtbank. Aanvallen doe je met argumenten, maar nooit op de persoon.' Oud-rechter Frans Bauduin had te maken met Wim Anker en Tjalling van der Goot in 2010, in de geruchtmakende zedenzaak van 'Robert M.': 'Wim Anker heeft ons als rechters gewraakt omdat we ouders spreekrecht gaven. Dat ging op een aangename manier, met goede argumenten, in een klasieke stijl. Hij houdt afstand tot de rechter, is correct, en kiest heel duidelijk voor het belang van zijn cliënt, zonder aan de leiband te lopen. Ik vind het wel prettig als een advocaat niet makkelijk is. Ja, hij komt uit een kantoor waar hard wordt gewerkt en waar ze inhoudelijk goed weten hoe het in elkaar zit. Hij houdt me scherp, wijst me op dingen, daar heb ik echt wat aan. Het is een enorm gemis dat ze stoppen, ze zijn een briljant in de ►

kroon van de advocatuur.' Bauduin heeft nog scherp voor de geest hoe Wim Anker pleitte: 'Kristalhelder betoog, concrete verweren, een heldere conclusie, een prettige manier van spreken, met modulaties, pauzes, hij weet precies wat hij gaat vertellen.'

HART OP DE GOEDE PLAATS

Kantoorgenoot Jan Boksem benoemt de aandacht voor de kleine 'prodeaan', mensen zonder geld die met justitie in aanraking komen. 'Ze zijn er voor iedereen die moeite heeft zich staande te houden in de steeds ingewikkeldere samenleving.'

Wie anders dan cliënten kunnen het best vertellen over de persoonlijke inzet van Hans en Wim Anker? Gerrit Dijkstra zit al 41 jaar in tbs, na een veroordeling wegens aanranding en poging tot verkrachting, en wordt al sinds 1988 bijgestaan door Wim Anker: 'Hij heeft zich steeds als intermediair tussen mij en de kliniek opgesteld en helaas gaat hij net mijn laatste zitting niet meemaken, want ik hoop in 2022 uit tbs te komen.

Hij heeft weleens gezegd dat iemand met een witte jas aan in het juridische systeem meer te zeggen heeft dan iemand in een toga, omdat mijn tbs steeds verlengd werd. Als mens en als advocaat is hij fantastisch. Het enige nadeel is dat hij Heeren-

veen-fan is en ik Cambuur-fan. Als ik eruit kom, en onze clubs spelen tegen elkaar, dan ga ik erheen in het Cambuur-shirt dat ik van hem heb gekregen, dat hebben we afgesproken. Hij heeft altijd heel veel tijd in mijn zaak gestoken, ik ben hem daar ontzettend dankbaar voor.'

Broer Hans vertegenwoordigt cliënt Dennis Salarbux al dertig jaar. Salarbux, die regelmatig is veroordeeld wegens onder andere vermogensdelicten, diefstallen en snelkraken, zou een nier geven voor Anker, als dat nodig was. Zelf is hij net geopereerd als hij vertelt over zijn band: 'Ik heb Ankers naam opge-

geven bij het ziekenhuis, voor als er iets niet goed zou gaan. Hans Anker heeft me altijd geholpen als ik ergens mee zat. Met oud en nieuw kreeg ik weleens een oudejaarslot. Als het prijs was, zou ik zo de helft met hem delen.

Ik kom al een aantal jaar niet meer met politie in aanraking. Toen ik in de bajes zat, keek niemand naar me om. Dan kwam Hans Anker best vaak op bezoek. Hij is een van de meest dierbare mensen in mijn leven.'

'Ik heb alles aan Hans en Wim te danken,' vertelt cliënt Jaap Huizinga.

Hij werd naar het kantoor doorverwezen door Hans Wiegel, toenmalig commissaris van de Koningin in Friesland, toen hij was aangeklaagd wegens aardappelfraude. 'Het zijn hartstikke beste mensen, ze hebben ruggengraat, geen kakmensen. Het zijn mensen onder de mensen, ze doen normaal. Ik ben altijd mezelf en daar kan niemand mee omgaan, maar Hans en Wim Anker wel. Ik weet wat ik aan ze heb, je kunt goed met ze praten, je lacht je dood. Het is jammer dat ze ermee ophouden.' Huizinga vertelt dat hij

'Ze buigen diep voor de rechtbank. Aanvallen doe je met argumenten, nooit op de persoon'

altijd zonder afspraak terechtkan: 'Wim woont vlakbij.'

Rechter Kees Post is 'import' in Akkrum, het geboortedorp van de Ankers. 'Ik ken ze uit het dorp, maar we hielden wel afstand, om te voorkomen dat ik geen zitting meer kon hebben in zaken waarin zij optraden.

In het dorp is het in de zomer altijd feest, dankzij de stichting die zij hebben opgericht. Wij woonden er net, mijn dochter Emma deed 's ochtends mee met het traditionele masklimmen en kwam tot een meter of zes.

Uit de commentaarwageningen schalde een droge opmerking van een van de Ankers: 'Zo, die Emma Post klimt tot

een hoger niveau dan haar vader ooit zal bereiken.' De sociale inslag van de gebroeders Anker wordt ook genoemd door Post. 'Dat is in het dorp welbekend, ze staan altijd klaar voor mensen die het moeilijk hebben, ook als daar geen factuur voor kan worden gestuurd.'

KLASSIEKE GEDRAGSREGELS

Post heeft Hans en Wim Anker ook veel meegemaakt in de rechtszaal. Over individuele gevallen kan hij niks vertellen, maar wel over de stijl van de Ankers: 'Ze hebben een combinatie van heel actuele juridische kennis, zijn gespecialiseerd in onderwerpen als tbs en levenslange gevangenisstraf en ze kennen hun cliënten zo goed, dat ze ook over de persoonlijke omstandigheden kunnen vertellen, zodat ze ook kunnen terughalen wat er in het verleden met de cliënt is gebeurd. IJzersterke juristen met het hart op de juiste plaats.' Oebele Brouwer, burgemeester van Achtkarspelen, werkte vaak met de gebroeders Anker toen hij officier van justitie was in Noord-Nederland. 'In strafzaken heb je een andere rol, maar je staat niet tegenover elkaar. Hans en Wim hebben enorme kwaliteiten op retorisch vlak, advocaten die het oor van de rechtbank hebben, zoals mijn oude opleider zei. Die kunst verstaan ze meesterlijk en dat is niet alleen ketelmuziek, ze hebben het ook theoretisch zo goed voor elkaar dat ze de rechter en de officier van justitie ermee inpalmen. Ik vond de Ankers altijd buitengewoon scherp. Als je je niet goed had voorbereid, werd je gefileerd.' Dat leidde volgens Brouwer tot een gezonde spanning. 'Als zij kwamen, dan las je je stukken nog wel een keer extra door.' Brouwer was net een jaar officier toen de zaak van Martha U. speelde, de Engel des doods, die ervan werd verdacht als verpleegkundige in een verpleeghuis bejaarden te hebben gedood. 'Dat was een lastige zaak om te bewijzen, maar er speelden ook veel emoties van nabestaanden. De Ankers stonden Martha bij en ik

herinner me haarscherp het proces naar de zitting toe. We hebben veel overlegd en afgestemd, zodat het strafproces ging waar het over moest gaan. Martha had compassie met de bejaarden, meende dat zij het goede deed door hun leven te beëindigen. Wat had haar bewogen, daar moest de zitting over gaan en we moesten niet in formaliteiten belanden, geen veertig getuigen uitnodigen als dat niet nodig was.' Ook in kleinere zaken belden de Ankers regelmatig even, vertelt Brouwer, om te vragen aan wat voor eis hij zat te denken en zij konden ook aangeven hoe ze erin zouden gaan. 'Altijd vanuit het belang van de cliënt, hartstikke goede juristen, contactueel heel sterk. Hard op de inhoud, zacht op de relatie.' Wat ze achterlaten, volgens Brouwer? 'De oprechte aandacht voor hun cliënten, en de juridische inhoud. Ik heb tientallen keren met ze gewerkt, ook bij de politierechter en kantonzittingen, ze voelden zich voor geen enkele zaak te groot.' Brouwer lacht als hij zich een voorval in het stadion van Heerenveen herinnert. 'Ik was voetbalofficier en tijdens Heerenveen-Feyenoord waren er rellen in een supportersvak. Op weg naar de commandokamer liep ik vlak langs het veld, vlak voor het vak waar de Ankers zaten, toen ik een bal van Ulrich van Gobbel hard tegen mijn hoofd kreeg. Bij het overeind krabbelen, stonden de Ankers voor mijn neus en het eerste wat ik hoorde, was een grap, in het Fries: 'Dat zou een mooie dood zijn geweest.'

INSPIRERENDE OPLEIDERS

De strafrecht cursussen van Anker en Anker zijn een welkome aanvulling op de inkomsten van het grotendeels op toevoegingen draaiende kantoor. Collega Jan Boksem: 'In 1998 zijn we daarmee begonnen, omdat we ons regelmatig zelf afvroegen wat we aan een cursus hadden. Zo kunnen we onze ziekenfondspraktijk blijven voeren en ons sociale gezicht behouden. De cursus heeft een wat ander karakter en gaat niet puur om

Welverdiend pensioen

'Hans en Wim Anker zijn twee markante persoonlijkheden - los van elkaar, maar zeker in combinatie een legendarisch duo. Zij hebben een belangrijke rol gespeeld bij het tastbaar maken van onze rechtsstaat voor een groot publiek. Ooit ben ik "onder de radar" naar Leeuwarden getogen voor een goed gesprek "met de benen op tafel". Het pensioen is welverdiend, maar we gaan twee vakmensen node missen.'

Sander Dekker, minister voor Rechtsbescherming

de juridische diepgang, maar is heel concreet. Praktische tips: wat kun je morgen gebruiken bij de politierechter? We maken deelnemers ook enthousiast voor de strafpraktijk, we zien dat men er na de cursus weer zin in heeft, ze gaan naar huis met creatieve ideeën. Hans en Wim hebben altijd goed contact met de cursisten.' De Amsterdamse strafpleiter Bart Swier gaat er graag jaarlijks voor naar Schiermonnikoog. 'We worden opgehaald met een gecharterde boot en overnachten in het beroemde hotel Van der Werff. Hans en Wim drinken graag een borrel na afloop, erg gezellig. En of het praktisch is, zeker. Ik herinner me dat ze een lijst met oud-reclasseringsambtenaren deelden die een rapport op kunnen stellen over een cliënt, daar heb je direct iets aan.' Ook oud-cursist cassatieadvocaat Rob Baumgardt kijkt met plezier terug op leerzame ontmoetingen: 'Altijd handige weetjes en foefjes, maar ook sfeervol en gezellig, doodzonde dat ze stoppen. De cursussen zijn een mengeling tussen een lezing en cabaret. Maar ze spelen geen toneel, ze zijn gewoon zo. Iconen, een voorbeeld voor velen.' Baumgardt herinnert zich een avondje doorzakken in Antwerpen na een cursus. 'We hadden staan zingen, Wim voorop. En dan ging hij zich de volgende ochtend excuseren voor het rare gedrag van zijn broer, haha.' Kantoorgenoot Boksem vertelt hoe Hans en Wim Anker ook cliënten opleidden: 'Zij hebben de regie en zijn nooit een verlengstuk van de verdachte, maar het is de zaak van de cliënt. Het kost tijd, maar die nemen ze ervoor, want ze vinden het belangrijk dat de cliënt goed geïnformeerd naar de zitting

gaat.' Cliënt Gerrit Dijkstra heeft dat vaker ervaren: 'Ik ben door een rechter weleens gecompimenteerd met mijn juridische kennis.'

De chauffeur van kantoor, Tom Binema, heeft de gebroeders Anker flink wat kilometers rondgereden, zowel naar zittingen, bezoek aan cliënten als bij spreekbeurten of cursussen. Een luxe, een eigen chauffeur? 'Nee, ze hebben wel een rijbewijs, maar zelf rijden ze alleen op bekende weggetjes, zo rijdt Hans uitsluitend van Akkrum naar kantoor in Leeuwarden, en een keer per jaar op vakantie naar Slenaken. Wim heeft nog extra rijlessen genomen toen hij verhuisde naar Skingen.' Binema zal ze missen: 'Hans was altijd de man op kantoor, Wim de mond naar buiten. Wim had een grote tbs-praktijk met klinieken in het hele land, hij deed ook de publiciteit en gaf overal lezingen. Zoals de buitenwacht Anker en Anker zag, zo zijn ze ook echt. Hans is heel stabiel, die laat nooit blijken dat hij boos is, Wim is een veel emotionelere man. Met Hans en Wim is er altijd wat te beleven, de vrolijke noot en amusementswaarde zijn groot. Op de terugweg na een zitting drinken ze graag onderweg een borreltje. Wim heeft de café top 100 van Misset Horeca in zijn tas en rijdt met plezier om voor een goede bruine kroeg. Even afblussen, de stress aan de kant.'

Na wat aandringen kan Tjalling van der Goot een aspect noemen dat hij misschien niet gaat missen als de Ankers met pensioen zijn: 'Het zingen van smartlappen tijdens de kantooruitjes.' Alhoewel, voegt hij eraan toe: 'Het zijn sfeermakers en dat is goud waard.' ■